

เทศบาลนครขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลในเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น 40000

โทรศัพท์ 043-009-842

โทรสาร 043-224-033

ประชากร

108,582 คน

(ชาย 51,529 คน หญิง 57,053 คน)

พื้นที่

46 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 95 ชุมชน)

รายได้

596,970,629.04 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

611,724,383 บาท

คณะผู้บริหาร

นายธีระศักดิ์ ฑีฆายุพันธุ์

นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น

นางสาวนันท์วัลย์ ไกรศรีวรธนะ

ประธานสภาเทศบาลนครขอนแก่น

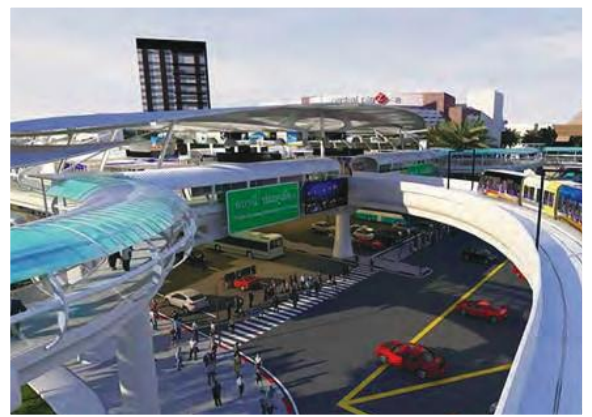
นายวิทยา ภูโยสาร

ปลัดเทศบาลนครขอนแก่น

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 17 คน

หญิง จำนวน 7 คน

เทศบาลนครขอนแก่น ศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขับเคลื่อนเมืองด้วยวิสัยทัศน์ “พัฒนาเมืองสู่สากล สร้างสังคมแห่งความสุข” โดยยึดหลักความโปร่งใสมีส่วนร่วม และกระจายอำนาจ เน้นการถักทอเครือข่ายให้เกิดเป็นภาคีทำงานร่วมกัน ทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งรัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ล้วนต่างมีบทบาทขับเคลื่อนเมืองขอนแก่น โดยมีเป้าหมายเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างสังคมที่มีความเสมอภาคและเท่าเทียม ด้วยตระหนักว่าสิ่งที่ประชาชนขาดแคลน คือ โอกาส อันเกิดจากความเหลื่อมล้ำ ทั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ข้อมูลความรู้ การศึกษา ทำให้การเข้าถึงบริการสาธารณะหรือได้รับการดูแลไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น หน้าที่สำคัญของเทศบาลนครขอนแก่นในการลดความเหลื่อมล้ำ คือการสร้างโอกาสที่เสมอภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม

ให้ประชาชนเท่าเทียมกัน ที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย ตั้งแต่เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ โดยใช้กระบวนการทางสังคมและภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินการ

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ของเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่

โครงการพัฒนาระบบการดูแลเด็กที่มีปัญหาการเรียน โดย ครู-หมอ-พ่อแม่

ในสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน พ่อแม่ผู้ปกครองต้องออกไปทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาในการดูแลลูกที่อยู่ในวัยเรียนอย่างเต็มที่ บางทีไว้กับปู่ย่าตายายที่มีอายุมากไม่ได้อบรมสั่งสอนเด็กเท่าที่ควร บางทีลูกหลานไว้กับทีวี โทรศัพท์ ทำให้เด็กเกิด

ภาวะสมาธิสั้นมากขึ้น เมื่อเด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างเต็มที่ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง จากข้อมูลของสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น ปี 2562 เทศบาลนครขอนแก่นที่มีโรงเรียนในสังกัด 11 โรงเรียน มีนักเรียนกว่า 11,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กระดับประถมศึกษาและครอบครัวมีฐานะยากจน มีเด็กสมาธิสั้นราว 880 คน เด็กที่มีปัญหาบกพร่องราว 660 คน เด็กที่มีทักษะการเรียนบกพร่องราว 550 คน ถ้าไม่ได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสมอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมตามมามากมาย เช่น เรียนไม่จบ ไม่มีงานทำ ซึมเศร้า ก่ออาชญากรรม ใช้สารเสพติด ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นต้น

เทศบาลนครขอนแก่น ร่วมกับสถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือและโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น พัฒนาหลักสูตรการให้คำปรึกษาปัญหาพฤติกรรมเด็กวัยเรียน ผ่าน chat counseling ใน Application HERO เพื่อใช้เป็นช่องทางการคัดกรองให้คำปรึกษา เพื่อให้ครูและผู้ปกครองเข้าถึงบริการสุขภาพจิตเด็กได้โดยไม่ต้องนำเด็กมาโรงพยาบาล เป็นการเชื่อมต่อบริการจากการป้องกันปัญหาพฤติกรรมเด็กสู่การให้คำปรึกษาและดูแลรักษาเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมผ่าน Application HERO เพื่อการดูแลรักษา

อย่างทั่วถึงในโรงเรียน รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือเด็กได้ทันท่วงทีอีกทางหนึ่งด้วย และเพื่อให้สามารถจัดบริการให้เด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหาการเรียน รวมถึงปัญหาสุขภาพจิต อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมป้องกัน และการรักษาฟื้นฟู โดยมุ่งหวังให้เด็กและวัยรุ่นเข้าถึงบริการได้มากขึ้นและเป็นต้นแบบในการขยายผลไปใช้ต่อในพื้นที่อื่นๆ ได้ โดยเทศบาลได้มีการดำเนินการดังนี้

1. ประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
 2. อบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เพื่อนำเด็กเข้าสู่ระบบดูแลช่วยเหลือโดยผ่านระบบ Application HERO
 3. คัดกรองเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนเทศบาลนครขอนแก่น ทั้งหมด โดยผ่านระบบ Application HERO เมื่อได้ผลการคัดกรองเรียบร้อยแล้ว คัดเอาเด็กกลุ่มเสี่ยงรุนแรง โรงเรียนละ 10 คน จากนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู หมอ ศึกษานิเทศก์ ลงพื้นที่ทุกโรงเรียนเพื่อดูผลการคัดกรองว่าเด็กเสี่ยงหรือมีปัญหา สอบถามพฤติกรรมในโรงเรียนและข้อมูลที่ครูออกเยี่ยมบ้าน พร้อมให้คำแนะนำครูประจำชั้นของเด็กกลุ่มเสี่ยงที่เลือก เพื่อหาแนวทางแก้ไข
 4. ตั้งกลุ่มไลน์แต่ละโรงเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นสามารถถามข้อสงสัย วิธีการดูแลหรือประสานข้อมูลจากผู้ปกครองเพื่อขอคำแนะนำจากหมอ และมีการทดสอบ วัด IQ และอื่นๆ โดยไม่ต้องมาโรงพยาบาล หรือถ้ามีความจำเป็นต้องพบหมอก็สามารถนัดผ่านช่องทางนี้ได้ อีกทั้งหมอสสามารถขอข้อมูลครูและผู้ปกครองผ่านทางช่องทางไลน์กลุ่มนี้ได้ทันทีที่ต้องการ
 5. เยี่ยมบ้านเด็กชั้นประถมศึกษาที่ผ่านการคัดกรองแล้วโดยครูประจำชั้นและหมอที่ดูแลเพื่อปรับทัศนคติด้านลบของผู้ปกครอง
 6. สร้างความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองที่ผ่านการอบรม เพื่อจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายของตัวเอง จัดให้มีกิจกรรมพบปะพูดคุยกันถึงปัญหาต่างๆ ในการดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดกระบวนการกลุ่มช่วยเหลือกันและพัฒนาทักษะ การดูแลเด็กที่ยั่งยืนต่อไป
 7. สรุปผลการดำเนินงานและวางแผนการดำเนินงาน ในปีถัดไป
- ปัจจัยสำคัญของการดำเนินโครงการ คือ การบูรณาการทั้ง 3 ส่วน คือ จิตแพทย์ ครู และพ่อแม่

ครู มีหน้าที่ เป็นศูนย์กลางในการดูแล ปรับพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเป็นพิเศษ รวมทั้งทำความเข้าใจกับนักเรียนปกติให้เข้าใจและเห็นใจนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งใช้หลักสูตรที่แตกต่างจากนักเรียนปกติในชั้นเรียน หรือใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งเป็นตัวแทนผู้ปกครองในการพาเด็กไปหาหมอในกรณีที่ไม่สามารถพาไปโรงพยาบาลได้

หมอ มีหน้าที่ ให้คำปรึกษาแนะนำครูในการปรับพฤติกรรมเด็กโดยจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาที่แตกต่างจากเด็กปกติ รวมทั้งให้คำแนะนำผู้ปกครองในการปรับพฤติกรรมเด็กเวลาเด็กอยู่ที่บ้าน ทั้งนี้ยังร่วมออกเยี่ยมบ้านเด็กเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขร่วมกันระหว่างครูและพ่อแม่

พ่อแม่ มีหน้าที่ ดูแลเอาใจใส่เด็กที่มีความเสี่ยง ปรับพฤติกรรมตามคำแนะนำของหมอ และที่สำคัญคือพ่อแม่จะต้องให้เวลากับเด็กมากขึ้น พาเด็กไปรักษาอย่างต่อเนื่องและร่วมกิจกรรมกับเด็กให้มากขึ้น

ผลของการดำเนินโครงการ

1. เด็กนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นทุกคนได้รับการคัดกรองปัญหาการเรียน
2. เด็กที่มีปัญหาการเรียนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ จนได้ผลการวิเคราะห์ว่าต้องรักษาโดยการทานยา หรือใช้วิธีปรับพฤติกรรมการใช้ชีวิตในห้องเรียน
3. ครูและผู้ปกครองของเด็กและวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงผ่านการอบรมกิจกรรม การให้ความรู้ และทักษะ ในการช่วยเหลือเด็ก ที่มีปัญหาการเรียน ทั้งยังปรับพฤติกรรมผู้ปกครองเองด้วย
4. เด็กที่เข้าร่วมโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เพราะเมื่อเด็กมีสมาธิที่จะเรียนได้ผลการเรียนจึงสูงขึ้นตามลำดับพัฒนาการของแต่ละคน นอกจากนี้เด็กสามารถกลับสู่การเรียนในระบบปกติร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้อย่างมีความสุขตามวัย ตามศักยภาพของเด็ก และได้รู้เข้าใจตัวเองทำไมเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เพื่อนเข้าใจยอมรับไม่เกิดปัญหาในชั้นเรียนเมื่อบรรยายภาคในห้องเรียนน่าอยู่เด็กจะมีความสุข มีพัฒนาการตามวัย

โครงการแบ่งปันน้ำใจเพื่อผู้ด้อยโอกาส “อ้อมท้องอุ่นใจใกล้บ้านใกล้โรงเรียน” สู่ “ครัวกลางชุมชน”

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เทศบาลนครขอนแก่น ในฐานะที่มีบทบาทหน้าที่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ตลอดจนจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ภายใต้แนวคิด “คนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน” ที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเครือข่ายภาคชุมชน ให้หันมาดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันมากขึ้น เพื่อการสร้างสังคมเอื้ออาทร สันติสุขและสมานฉันท์ โดยมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ในการดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ด้อยโอกาส ผู้มีรายได้น้อย ยากจน ผู้ถูกทอดทิ้งและผู้อ่อนแอขาดที่พึ่งพิงช่วยเหลือตนเองไม่ได้

“อ้อมท้อง อุ่นใจ ใกล้บ้าน ใกล้โรงเรียน” เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนอาหารกลางวันฟรี 1 มื้อ โดยผ่านทางโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และร้านข้าวแกงในชุมชน ผู้ใช้บริการเป็นผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้ถูกทอดทิ้งขาดคนดูแล และผู้อ่อนแอช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้มีรายได้น้อยหรือยากจนที่ขึ้นทะเบียนในโครงการคนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน ทำให้ “โรงเรียน” ไม่เป็นเพียงแค่สถานศึกษา “ร้านค้า” ไม่ใช่เพียงแค่ขายอาหาร แต่เป็นศูนย์กลางการบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงาน ชุมชน สังคม ให้เป็นฐานในการเยียวยาและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนทุกกลุ่มวัย มีส่วนร่วมแบ่งปันน้ำใจ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเท่าเทียมอย่างทั่วถึง

อ้อมท้อง อุ่นใจ ใกล้โรงเรียน ผู้รับโอกาสรับอาหารกลางวันฟรีที่โรงเรียนใกล้บ้าน ผู้รับโอกาส โดยมีโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นที่เข้าร่วมโครงการ 7 โรงเรียน มีผู้รับโอกาสที่อาศัยใกล้โรงเรียนจำนวน 87 คน โดยเทศบาลสนับสนุน

งบประมาณให้โรงเรียน 20 บาท/คน/มื้อ โรงเรียนสนับสนุนเพิ่มเติม 10 บาท

อิมท็อง อุ่นใจใกล้บ้านกับร้านข้าวแกงในชุมชน ผู้รับโอกาสรับประทานอาหารกลางวันฟรีที่ร้านข้าวแกงใกล้บ้านผู้รับโอกาส โดยมีร้านข้าวแกงในชุมชนเข้าร่วมโครงการ 10 ร้าน มีผู้รับโอกาสที่เข้ารับบริการ จำนวน 70 คน เทศบาลสนับสนุนงบประมาณให้ร้านข้าวแกง 20 บาท/คน/มื้อ ร้านข้าวแกงสนับสนุนเพิ่มเติม 10 บาท

โครงการ อิมท็อง อุ่นใจ ใกล้บ้าน ใกล้โรงเรียน มีการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2550 ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ยิ่งซ้ำเติมปัญหาปากท้องของประชาชน การช่วยเหลือตามระเบียบของราชการไม่สามารถตอบโจทย์ปัญหานี้ได้ เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้ปรึกษารื้อกับผู้นำในชุมชนและชักชวนเครือข่ายต่างๆ อย่างมูลนิธิชุมชนขอนแก่นทศวรรษหน้า องค์กรพัฒนาชุมชน (พอช.) นำไปสู่การต่อยอดความช่วยเหลือในโครงการ “ครัวกลางชุมชนคนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน” ร่วมดำเนินการกับกลุ่มผู้นำชุมชนดูแลช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตามบริบทและความพร้อมของแต่ละชุมชน ซึ่งได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมดูแล และร่วมดำเนินการในการประกอบอาหารปรุงสุกแจกจ่ายให้พี่น้องประชาชน 95 ชุมชน โดยแบ่งครัวกลางออกเป็น 6 โซน ครัวกลางจะได้รับงบประมาณช่วยเหลือประชาชนส่วนหนึ่งจากเทศบาลและเครือข่ายร่วมบริจาควัตถุดิบที่จำเป็นในการประกอบอาหาร จะทำการประกอบอาหารขายในราคาถูกและแจกจ่ายอาหารให้กับคนในชุมชน “มีก็จ่าย ไม่มีก็แจก” แต่ขอให้นำปันโตมาใส่อาหารเพื่อลดต้นทุนและลดขยะ โดยผู้รับโอกาสที่มีทั้งผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ถูกทอดทิ้ง ผู้ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ รวมทั้งคนได้รับผลกระทบจากโควิด สามารถรับอาหารได้ 3 ช่องทาง ได้แก่

- ผู้รับโอกาส ไปรับอาหารกลางวันที่โรงเรียนหรือร้านข้าวแกงด้วยตนเอง
- ผู้รับโอกาสให้ญาติ/ผู้ใกล้ชิด/เพื่อนบ้าน ไปรับอาหารแทน
- นักเรียนอาสา ฯ/แรงงานชุมชน รับ-ส่งอาหารกลางวันให้ถึงบ้าน

การดำเนินการของโครงการครัวกลางชุมชน ทำให้มีผู้ได้รับการช่วยเหลือเรื่องอาหารผ่านครัวกลางชุมชนทุกกลุ่มวัยอย่างทั่วถึง เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ คนพิการ เด็ก เยาวชน ผู้ป่วยติดเตียง กลุ่มเปราะบาง คนเร่ร่อนไร้บ้าน มากกว่า 15,000 คน จากความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของผู้นำชุมชนในภาวะวิกฤติที่ร่วมพลังร่วมใจดูแลซึ่งกันและกัน ก่อเกิดความเอื้ออาทรต่อกันตอบแทนกลับมาคืนมาสู่สังคม ด้วยความรัก ความสามัคคีของ

คนในชุมชน ยิ่งไปกว่านั้น คือ ยิ่งให้มากเท่าไรก็ยิ่งได้รับมากเท่านั้น เกิดความเจริญเติบโตขององคกรของ “ความเอื้ออาทร” ในใจของมนุษย์ในสังคมเพิ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณค่าของ “การให้” อย่างมีคุณค่า “รับ” อย่างมีศักดิ์ศรี เกิดการเปลี่ยนแปลงจากคนอ่อนแอบางส่วนในสังคมเป็นคนเข้มแข็งขึ้น ไม่เป็นภาระของสังคม ช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว ชุมชน สังคม สามารถลุกขึ้นมาดูแลตนเองและคนรอบข้างได้ เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเป็น “ผู้ด้อยโอกาส” มาเป็น “ผู้แบ่งปัน” และร่วมเป็นอาสาสมัครในการดูแลช่วยเหลือผู้อื่นร่วมกับภาครัฐ เพิ่มขึ้น รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน เกิดภาพแห่งความสุข ความงดงามในใจแบบนี้ขึ้นในสังคมเมืองขอนแก่น อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care Digital Innovation)

จากโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมผู้สูงอายุของเทศบาลนครขอนแก่น ทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุในจำนวนที่มากขึ้น ส่งผลต่อรายจ่ายที่มากขึ้น การออมและการลงทุนในครัวเรือนลดลง โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีผู้สูงอายุ คนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง จะทำให้ครอบครัวและภาครัฐมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและการจัดสวัสดิการ ความยากจนและระดับการศึกษาที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่าทำให้ขาดศักยภาพในการดูแลตนเอง และมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการในครอบครัวกลุ่มเปราะบางไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ถูกทอดทิ้งหรือถูกทารุณกรรม ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพให้ผู้สูงอายุ คนพิการหรือประชาชนทั่วไปสามารถดูแลตนเองและคนในครอบครัวได้ จะช่วยลดความเสียหายที่เกิดขึ้นตามวัยหรือจากโรคเรื้อรังที่เป็นอยู่ ลดการเป็นภาระพึ่งพิง ลดรายจ่ายของครอบครัวและภาครัฐ ก่อให้เกิดความเอื้ออาทรในครอบครัวและชุมชน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงปัจจัยสี่และการบริการสาธารณะของกลุ่มเปราะบาง อีกทั้งเป็นการช่วยพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน

เทศบาลนครขอนแก่น ร่วมกับศูนย์เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ โรงพยาบาลขอนแก่น ได้ออกแบบชุดกิจกรรมระบบบริการและการดูแลสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการให้ครอบคลุม 8 ด้าน คือ 1) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพและการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุทุกกลุ่ม 2) การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ครอบครัว อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้อง

3) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายภาพจิตใจและสมองของผู้สูงอายุโดยผสมผสานองค์ความรู้ของสหสาขาวิชาชีพ 4) การปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ 5) การจัดตั้งกองทุนหรือจัดให้มีสวัสดิการช่วยเหลือผู้สูงอายุในเขตเทศบาล 6) การพัฒนาและนำใช้ข้อมูลในการส่งเสริม แก่ไขหรือจัดการกับปัญหาผู้สูงอายุ อย่างมีประสิทธิภาพ 7) การผสมผสานองค์ความรู้จากหลักวิชาการและจากภูมิปัญญาทางสังคมวัฒนธรรมมาร่วมดำเนินการ 8) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการให้บริการ

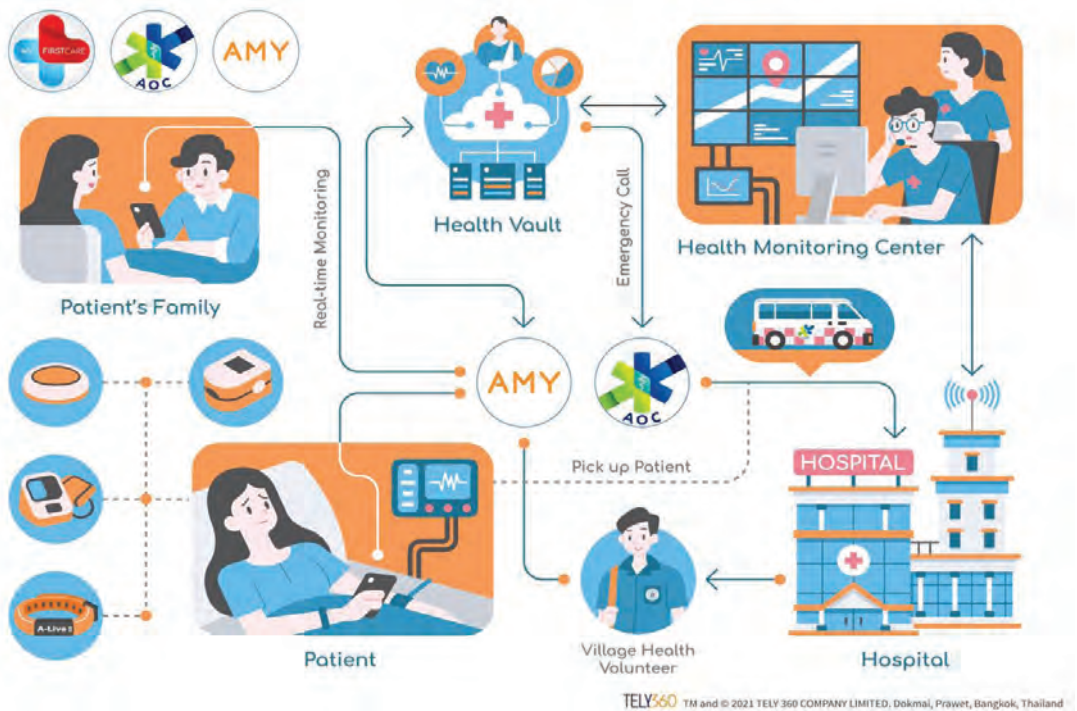
การดำเนินงานการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จะมีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นในด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ทั้ง 8 แห่ง มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องและหน่วยบริการฯ ทั้ง 8 แห่ง มีการทบทวนกำหนดมาตรฐานการดูแลการบริหารจัดการเงินกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาวร่วมกัน โดยเน้นหลักความยุติธรรมและเท่าเทียมในการจัดบริการ เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงบริการได้

- จัดรถรับส่งผู้สูงอายุที่เดินทางไม่สะดวกมารับบริการที่ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ และทำกายภาพบำบัด
- มีผู้ดูแลผู้สูงอายุ (CG) คอยช่วยเหลือที่บ้าน / ระหว่างมีกิจกรรมที่ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ
- มีการสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุและคนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นประจำทุกปี
- มีระบบส่งต่อตามความต้องการและตามปัญหาที่พบ
- ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีและลดภาวะพึ่งพิง

2. ศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุ ให้บริการครอบคลุมทั้งด้านกาย จิต ปัญญา สังคม ที่เชื่อมประสานเป็นเนื้อเดียวกับระบบบริการปฐมภูมิและกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาว มีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการศูนย์ (เทศบาล รพ.ขอนแก่น ชมรม วัดหนองแวง ชุมชน) และดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ

3. การใช้เทคโนโลยีสายรัดข้อมืออัจฉริยะ (Smart wristband) สำหรับผู้สูงอายุ กลุ่มติดบ้าน ติดสังคม ในการช่วยให้ผู้สูงอายุรับรู้ภาวะสุขภาพ และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

ผลสำเร็จจากการดำเนินงานนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว มีดังนี้

1. ผู้สูงอายุและคนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงที่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ไม้เท้า รถเข็นนั่ง เตียงผู้ป่วย แพมเพริส ฯลฯ ได้รับการดูแลครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดในแผนการดูแลระยะยาวทุกราย และมีระบบส่งต่อเพื่อการรักษาต่อเนื่อง รวมถึงมีการส่งต่อข้อมูลเพื่อการสงเคราะห์ และการจัดสวัสดิการทางสังคม

กลุ่มติดบ้าน อากาศดีขึ้น ไม่มีภาวะพึ่งพิงและเปลี่ยนเป็นกลุ่มติดสังคม ร้อยละ 7.85

กลุ่มติดเตียง อากาศดีขึ้น ร้อยละ 11.67

และสามารถต่อยอดเป็น excellent aging center ด้านต่างๆ ตามความถนัดของหน่วยบริการปฐมภูมิ

นอกจากนี้ การจัดบริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านยังช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของวัยแรงงานและครอบครัวทำให้สามารถประกอบอาชีพประจำวันได้ตามปกติ ลดความเหลื่อมล้ำ และลดปัญหาความยากจน ช่วยกระจายรายได้ให้ประชาชนในรูปแบบจิตอาสาโดยใช้งบประมาณจากกองทุนดูแลผู้สูงอายุระยะยาว รวมทั้งลดรายจ่ายของรัฐบาลในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เนื่องจากผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีขึ้น

2. จำนวนผู้มารับบริการในศูนย์สร้างสุขผู้สูงอายุเฉลี่ยทุกกิจกรรมปีละ 15,000 ราย เป็นแหล่งศึกษาดูงานและฝึกประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ และพัฒนาเป็นคลินิกพิเศษผู้สูงอายุ ไม่ใช่ยา และเป็นต้นแบบการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และหน่วยบริการปฐมภูมิเพื่อเตรียมรองรับสังคมผู้สูงอายุ

3. ผู้สูงอายุและแกนนำสุขภาพที่ได้รับสายรัดข้อมืออัจฉริยะ มีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเรื่องการนอนหลับพักผ่อน การออกกำลังกาย สามารถใช้ประโยชน์สายรัดข้อมืออัจฉริยะในการดูข้อมูลสุขภาพ ความดัน/ ชีพจร สามารถลดภาวะความดันโลหิตสูง ไตวาย และระดับน้ำตาล สามารถพัฒนาระบบเชื่อมต่อกับศูนย์สั่งการอุบัติเหตุฉุกเฉิน (AOC) ของโรงพยาบาลขอนแก่น ทำให้สามารถรู้ตำแหน่งที่อยู่ของผู้สูงอายุผ่านจอมอนิเตอร์ ได้รับการช่วยเหลือที่รวดเร็ว มีความปลอดภัยมากขึ้น

